

HET
GEHEIM
VAN RAVENHORST
DE

CHRISTINE LINNEWEEVER

kluitman

Hoofdstuk I

Winethereswic, 20 mei 1432

Met een klap zet boer Allert zijn kom op de ruwhouten tafel. De laatste druppels soep springen eruit. Zijn zoon Aelwijn kijkt geschrokken op. Het gezicht van zijn vader staat woedend. Snel kijkt hij naar zijn moeder, die onder de tafel zenuwachtig met haar rode, ruwe handen aan haar schort zit te friemelen. Hij ziet dat ze geluidloos zit te huilen. Stille tranen rollen over haar wangen. Haar dikke blonde vlecht valt over haar schouder als ze haar blik op haar handen richt. Een koude rilling glijdt over zijn rug. Niet weer, denkt Aelwijn.

Ze is veranderd, sinds zijn zusje een maand geleden is gestorven. Ze was zo blij geweest met de komst van het kleine meisje. De hele tijd hield ze de baby dicht tegen zich aan en zong zachtjes liedjes voor haar.

Zijn moeder had het niet gemakkelijk gehad tijdens de zwangerschap. Haar buik was wel gegroeid, maar haar gezicht was steeds verder ingevallen. En op het laatst waren haar voeten en benen zo dik, dat ze nauwelijks meer kon lopen. Haar prachtige blonde haar

was dof en piekerig geworden. Aelwijn en zijn vader hadden haar zo veel mogelijk werk uit handen genomen om het haar zo gemakkelijk mogelijk te maken.

Toch was zijn moeder al die tijd vrolijk gebleven. Ze had Aelwijn verteld dat ze dit kindje ook zou leren schrijven en rekenen. Net als ze het hem had geleerd. Ze had er echt naar uitgekeken.

Aelwijn was blij geweest toen het kindje eindelijk geboren was. Hij had gedacht dat alles nu goed zou komen en dat ze samen weer net zoveel plezier zouden hebben als voordat zijn moeder zwanger was.

Maar hij had het mis gehad. Het meisje, dat Lentken was genoemd, wilde niet goed drinken. In de eerste weken had ze alleen maar gehuild. Zijn moeder had er alles aan gedaan om haar zo goed mogelijk te verzorgen, maar niets hielp. Na verloop van tijd werd het geschreeuw minder luid, en uiteindelijk stopte het helemaal. Het kleine meisje had heel stil in het gevlochten wiegje gelegen, dat door zijn vader was gemaakt.

En op een ochtend was ze dood. Zijn moeder had hartverscheurend gehuild. Ze was ontroostbaar geweest toen ze het drie maanden oude meisje in een doek hadden gewikkeld en het hadden begraven. Aelwijn had er alles aan gedaan om haar te troosten, maar vanaf dat moment had hij haar niet meer zien lachen.

De dood van zijn zusje was trouwens niet de enige reden waarom het de laatste maanden steeds moeilijker was gegaan. Alles zat tegen. De oogst van dit jaar dreigt te mislukken, ondanks het geploeter van Aelwijn en zijn ouders op het land, alle uren dat het licht is. Er is de laatste tijd veel te veel regen gevallen.

De modder kruipt vaak tot in zijn klompen. Zijn kousen zitten 's avonds als ze thuiskomen vastgekoekt aan zijn voeten. Vader en

hij graven zo veel mogelijk geultjes om het overvloedige water van de hooggelegen akker weg te laten lopen. Zijn handen doen nog pijn van de blaren. Het heeft wel wat geholpen, maar het zaaimateriaal was al slecht van kwaliteit. Ondanks al het harde werk doen de plantjes het niet goed. Ze blijven te klein en dragen onvoldoende vrucht.

Vanmiddag is de leenheer langs geweest. Aelwijn zag heer Geert van Rhemen en Dravenhorst al van verre aankomen langs de Wolverbeek. De ridder reed op een grote zwarte hengst. Het was echt een prachtig dier. Ongetwijfeld uit zijn eigen fokkerij. Geert en zijn broers Adolf en Lubbert staan bekend om de paarden die op kasteel Ravenhorst worden gefokt. Ze kopen al generaties lang paarden met de beste bloedlijnen aan om daar hun fokmateriaal mee te verbeteren.

Hoewel Aelwijn gek op paarden is, waren hij en zijn moeder op verzoek van vader zoals altijd snel teruggegaan naar het huis. Aelwijn vond het niet erg. Heer Geert is geen prettig mens. Zijn enge blauwe ogen geven hem, samen met zijn kromme neus, korte zwarte baard en dikke wenkbrauwen, een griezelige uitstraling.

Heer Geert kwam waarschijnlijk kijken hoe de gewassen ervoor stonden. Hij wist natuurlijk ook wel dat de kwaliteit door de hevige regenval van de afgelopen tijd zou tegenvallen. Eigenlijk is de ridder hier zelf ook verantwoordelijk voor, omdat hij voor beter zaaigoed had moeten zorgen. Met beter zaaigoed was de kans op een goede oogst veel groter, maar als horige boer zei je dat natuurlijk niet. En zeker niet tegen de ridder van de Ravenhorst. Want de broers van kasteel Ravenhorst waren niet alleen uitstekende paardenfokkers, maar stonden in de omgeving ook vooral bekend als roofridders.

Die titel hadden ze niet verdiend omdat ze zo aardig waren. Van de drie was Geert de agressiefste.

Vanavond hadden ze opnieuw dunne soep gegeten, die door zijn moeder was klaargemaakt. Waterig spul, met als je goed zocht hier en daar iets groens. Geen vlees of kip. Vader had dit jaar geen dieren geslacht. De eieren en de melk waren te hard nodig en er was geen geld voor nieuwe dieren. Moeder had er een kom melk en een homp droog speltbrood bij gegeven, maar ook dat had Aelwijns maag niet echt gevuld. Zijn buik knorde nog steeds.

Aelwijn kijkt recht in de ogen van zijn vader. Het lijkt alsof hij is vergeten waarom hij zijn kom zo hard op tafel heeft gezet. Met een glazige blik staart hij voor zich uit. 'Heer Geert was niet erg tevreden over de gewassen,' zegt hij schor. 'Hij verwacht dat de oogst dit jaar tegen zal vallen en dat het moeilijk wordt om de zolder van zijn korenspeiker vol te krijgen. Hij wil volgend jaar een veel betere oogst, en hij heeft de pacht omhoog gedaan.'

Het gezicht van Aelwijns moeder wordt wit van schrik. Onder de tafel knijpt ze haar schort nerveus tot een prop. 'De pacht omhoog gedaan? Op dit moment? Maar... maar we hebben maar net genoeg geld om de huidige pacht te betalen,' stamelt ze.

Vader knikt langzaam. 'Ik weet het, lieve Hanna. En nu hebben we dus niet genoeg. Ik moet bijbetalen, maar ik weet niet waarvan. Ik heb wel tegen de ridder gezegd dat we er zelf ook de dupe van zijn als de oogst tegenvalt. Maar daar had hij geen boodschap aan.'

Vader staat met een ruk op van tafel. Bij het vage schijnsel van het vuur ziet Aelwijn de bezorgde blik waarmee hij naar hen kijkt. Aelwijn slikt. Hij wil zijn vader eigenlijk vragen hoe het nu verder moet, maar hij durft niet.

Ik ben ook een kostenpost, een mond om te vullen, denkt hij.

Aelwijn wil verder niet meer horen wat de ridder te zeggen had. 'Ik ga naar bed,' zegt hij kort en hij loopt naar de hoek van het huis waar de stromatrasen liggen. Aelwijn kruipt diep onder de oude staldeken en hoopt dat hij snel in slaap zal vallen. Hij doet zijn ogen stijf dicht en probeert aan leuke dingen te denken, maar toch hoort hij zijn vader en moeder verder praten over het bezoek van heer Geert.

'Als het volgend jaar weer tegenzit, hebben we echt grote problemen,' zegt zijn vader. 'Een goede oogst begint bij de broers van de Ravenhorst zelf. Goed graan om te zaaien, daar draait het allemaal om,' voegt hij er op bittere toon aan toe.

Aelwijn hoort zijn vader rondlopen. 'Maar ik moet eerst een manier bedenken om de rest van de pachtschuld van dit jaar te betalen. En ik heb geen idee hoe ik aan het geld moet komen. We hebben niets meer wat we nog op de markt kunnen verkopen. Het eten dat nog op de zolder ligt, hebben we straks zelf hard nodig om de winter te overleven. De boeren hier in de buurt pachten ook allemaal van de Ravenhorst. Ze hebben dezelfde problemen als wij. Zij kunnen mij het geld niet lenen.'

Aelwijns moeder ruimt de tafel af en maakt met behulp van zand en kruiden de kommen schoon. 'Hoelang hebben we nog om het geld bij elkaar te krijgen?' vraagt ze zacht.

Vader zucht diep. 'Heer Geert heeft gezegd dat ik het over twee weken moet brengen. Ik verwacht niet dat ik dan nog uitstel van betaling krijg. Als ik het geld op dat moment niet heb, moeten we misschien vertrekken.'

Aelwijn hoort zijn moeder snikken. Hij draait zich woest op zijn

andere zij. Waarom zijn zij toch afhankelijk van zo'n stelletje naarlingen? Zijn vader en moeder hebben het hele jaar zo hard gewerkt, en nog maken die drie het hun moeilijk. En waarvoor? Zij hebben geld zat. Ze wonen in een kasteel en fokken de kostbaarste paarden. Bovendien ontvangen ze elk jaar de pacht en een groot deel van de oogst van de horige boeren die op de veertien boerderijen van het kasteel wonen en werken.

Maar dat is nog niet alles. In de omgeving is het algemeen bekend dat de broers van de Ravenhorst vaak ronddolen over hun landerijen en reizigers overvallen, die dan al hun bezittingen moesten afstaan. De roofridders moeten inmiddels schatrijk zijn.

Aelwijn weet dat het geen fabeltje is. Hij was zelf twee weken geleden toeschouwer van zo'n overval. Hoewel er niet veel in zijn maag zit, komt de inhoud toch naar boven als hij eraan terugdenkt hoe een man van God door hen werd behandeld.

Hij was die dag op pad met zijn vriend Bartold, de oudste zoon van de boer die boerderij Bonnink pachtte van de Ravenhorst. De jongens zijn praktisch samen opgegroeid. Vroeger speelden ze riddertje en reden ze op hun houten stokpaardjes, die waren gemaakt van een boomtak. Nu is de tijd van riddertje spelen wel voorbij, want Aelwijn en Bartold zijn inmiddels zeventien. Maar hun vriendschap is gebleven.

Ze waren samen het veengebied in gegaan om paddenstoelen te zoeken voor de moeder van Bartold. Je moet daar wel de weg weten, anders kun je in het moeras vast komen te zitten. Daarom komen eigenlijk alleen bewoners van omliggende boerderijen in het veengebied.

Bartold en Aelwijn hadden elkaar dan ook verbaasd aangekeken

toen ze over het pad een aanspanning aan zagen komen. Het was een heel eenvoudig wagentje, met een stevig klein paardje ervoor. Toen de aanspanning dichterbij was, zagen Aelwijn en Bartold dat op de bok een dikke, gedrongen monnik zat. Hij droeg een bruine pij en had de kap over zijn hoofd geslagen.

Bartold trok Aelwijn een beetje aan de kant om de monnik voorbij te laten gaan, want ze wisten heel goed dat je eerbied hoorde te hebben voor mannen die behoorden tot de geestelijke stand. Op het moment dat de aanspanning voorbijreed, kwamen er in een wilde galop ruiters aan over het pad.

De monnik trok met een ruk de kap van zijn hoofd en keek geschrokken achterom. Drie mannen naderden snel. Ze schreeuwden en zwaaiden met hun zwaarden. Ze droegen maliënkolders en daaroverheen een wapenrok. Op de borst stond een rood familie-wapen met over het midden een golvende dwarsbalk van zilveren en groene strepen, met daarbovenop drie zwemmende gouden eenden.

‘De ridders van de Ravenhorst,’ fluisterde Aelwijn geschrokken.

Bartold had sneller in de gaten wat er aan de hand was dan Aelwijn. Hij trok zijn vriend, die verstijfd van angst toekeek, verder achteruit de struiken in. Daar zakten ze in een greppel, waar ze door de bomen en struiken werden afgeschermd van de weg. Niemand die hen daar kon zien.

De monnik gaf zijn paardje een flinke klap met zijn zweep en schreeuwde dat het vooruit moest, maar het bruine dier kwam van schrik alleen maar op zijn achterbenen omhoog.

De drie ruiters stoven de aanspanning voorbij en remden daarna af. Midden op het pad draaiden ze hun paarden om. Een van hen

pakte het paardje van de kloosterling bij het leidsel en heer Geert stuurde zijn zwarte hengst naast de bok. Hij bekeek de monnik eens goed en krabde in zijn baard. 'Weet u wel dat u zich op mijn landgoed bevindt?' vroeg hij aan de monnik.

De monnik maakte zich zo klein mogelijk en schudde zijn hoofd. 'Nee, heer. Ik denk dat ik verdwaald ben,' zei hij zacht.

Geert grijnsde en trok daarna een serieus gezicht. 'Dat is heel vervelend. Waar moet u naartoe? Dan kunnen wij u misschien weer op weg helpen.' Hij klonk vriendelijk.

Aelwijn haalde opgelucht adem. Veel mensen vertelden de wildste verhalen over de broers Van Rhemen, maar nu zag hij toch met eigen ogen dat het allemaal nog wel meeviel. Dat ze deze geestelijke met respect behandelden, zoals het hoorde.

'Ik moet een boodschap van de bisschop van Utrecht naar de heerlijkheid Bredevoort brengen,' antwoordde de monnik.

Geert had daarna hardop gelachen. En Aelwijn weet nog precies hoe akelig dat had geklonken. Een koud gevoel had zich in zijn borst genesteld.

'De bisschop van Utrecht nog wel? Nou, dat kan, maar dan wil ik wel eerst graag tol van u ontvangen. Want u dacht toch niet dat u gratis over onze wegen mocht reizen?' snauwde Geert.

De monnik schudde zijn hoofd. Hij draaide zich half om en pakte een kistje. 'Wat is de prijs?' vroeg hij.

Geert gaf geen antwoord, maar griste bliksemsnel het kistje uit de handen van de monnik. Hij deed het open en zijn ogen begonnen te glinsteren. Met een klap sloeg hij de deksel weer dicht. 'Dit is niet genoeg,' zei hij tegen de geschrokken monnik.

Die begon nu duidelijk zijn geduld te verliezen. 'Meer heb ik niet.

Dus neem mijn geld en laat me erdoor,' zei hij.

Maar Geert hoorde hem niet, of hij deed alsof hij hem niet hoorde. 'Afstappen!' zei hij tegen de monnik en hij wenkte zijn broer, die nog midden op de weg stond. 'Lubbert, doorzoek jij zijn spullen.'

De monnik schudde zijn hoofd, maar dat had hij misschien beter niet kunnen doen. 'Afstappen!' schreeuwde Geert en hij greep de monnik bij de kap van zijn pij. Met een ruk sleurde hij de kleine man van het karretje. 'Op je knieën!'

Aelwijn zag dat de monnik nog even twijfelde, maar toen toch deed wat er van hem werd gevraagd.

Intussen was Lubbert dichterbij gekomen. Hij had dezelfde blauwe ogen als Geert. Lubbert stapte van zijn paard en gooide het leidsel over een tak vlak bij de plek waar Aelwijn en Bartold zaten. De jongens hielden geschrokken hun adem in, maar Lubbert zag hen niet.

Geert fluisterde iets in Lubberts oor. Die knikte en grijnsde gemeen. Daarna graaide de jongste broer door de spullen in de mand achter op het karretje. Hij viste er eerst een gouden kelk en daarna een gouden schaal uit. Beide hield hij omhoog. De monnik liet zijn hoofd hangen.

'Mooi,' zei Geert.

Lubbert stopte de schaal en de kelk in een zak.

'Je zei dat je niet meer had. Dacht je dat we geen interesse zouden hebben in deze *vasa sacra*? Of wilde je het kerkelijk vaatwerk voor jezelf houden?' vroeg Geert aan de monnik. Hij wachtte niet op antwoord, maar verkocht de geknielde figuur met zijn zwaard een harde slag tegen zijn hoofd. De kleine monnik klapte tegen de grond en bleef daar roerloos liggen.

‘We nemen hem mee en vragen de bisschop van Utrecht om losgeld,’ zei Geert tegen zijn broers.

Lubbert pakte het lichaam van de monnik op alsof het een zak wortelen was. Aelwijn zag bloed van zijn hoofd op de grond druppelen. Lubbert gooide hem op het wagentje en stapte zelf weer op zijn paard.

Adolf nam het tegenstribbelende paardje aan de hand mee. Samen reden ze weg in de richting van de Ravenhorst.